

Informacja dla ogniw

Związek Nauczycielstwa Polskiego

Bieżąca działalność związkowa

czerwiec 2025 r.

Informacja z posiedzenia Zespołu ds. pragmatyki zawodowej nauczycieli w dniu 6 czerwca 2025 r.

W grudniu 2023 r. odbyło się spotkanie ZNP z nowym kierownictwem MEN. ZNP przedstawił propozycję powołania Zespołu ds. pragmatyki zawodowej i w ramach jego działania powołanie grup roboczych: wynagradzania i warunków pracy nauczycieli, awansu zawodowego i oceny pracy nauczycieli, odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli, rozwiązań emerytalnych i świadczeń kompensacyjnych nauczycieli oraz kwalifikacji, kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli, które miały za zadanie wypracowanie propozycji konkretnych rozwiązań w zakresie pragmatyki zawodowej nauczycieli.

Pierwsze posiedzenie Zespołu i grupy roboczej ds. wynagradzania i warunków pracy nauczycieli odbyło się dopiero w czerwcu 2025 r., a więc po pół roku.

W okresie roku odbywały się posiedzenia grup roboczych, ZNP przedstawił szereg konkretnych rozwiązań prawnych regulujących pracę nauczycieli, niewielka część z nich znalazła w projekcie ustawy o zmianie ustawy Karta Nauczyciela i niektórych innych ustaw, do którego założenia przedstawiono podczas drugiego posiedzenia Zespołu ds. pragmatyki zawodowej nauczycieli w grudniu 2024 r.

Projekt ustawy o zmianie ustawy Karta Nauczyciela otrzymaliśmy do zaopiniowania 21 marca 2025 r. i już 17 kwietnia przekazaliśmy swoją opinię do projektu. Warto jednak zaznaczyć, że **na stronie Rządowego Centrum Legislacji do tej pory nie umieszczono żadnych opinii i stanowisk, które wpłynęły do tego projektu, co świadczy o braku transparentności procesu legislacyjnego.**

Na dzień 6 czerwca Ministra Barbara Nowacka zwołała 3 posiedzenie Zespołu ds. pragmatyki zawodowej nauczycieli, podczas którego przedstawiła wyniki konsultacji projektu ustawy o zmianie ustawy Karta Nauczyciela i niektórych innych ustaw.

Jesteśmy rozczarowani i zaniepokojeni przeciągającymi się w czasie pracami nad projektem, zaproponowanie nowego projektu z poprawkami jeszcze bardziej wydłuży prace i naszym zdaniem nie będzie możliwe uchwalenie ustawy przed 1 września 2025 r., a przecież większość zmian miała wejść właśnie w tym terminie.

Przyjęto kilka poprawek zgłoszonych przez ZNP w zakresie oceny pracy:

- Rozróżnienie pojęć nauczyciel początkujący/rozpoczynający pracę w zawodzie.
- Określenie terminu ustalenia oceny pracy również po upływie terminu jej dokonania, w razie zwrócenia oceny do ponownego ustalenia na **30 dni**.
- Doprecyzowanie okresu zatrudnienia osoby rozpoczynającej pracę w szkole poprzez wskazanie, że zatrudnienie na jeden rok szkolny, a jeśli został zatrudniony w trakcie roku szkolnego to **do końca roku szkolnego**.
- Ministrowie resortów prowadzących szkoły zgłosili poprawkę dotyczącą art. 30 ust 7 i 7 a – wykreślenie „w szczególności” oraz uzupełnienie katalogu wytycznych (wydanie rozporządzenia w zakresie wynagradzania nauczycieli szkół resortowych / przepisy wykonawcze).
- Uwzględniono poprawkę korporacji samorządowych w zakresie przesunięcia terminu wypłaty składników wynagrodzenia, których wysokość może być ustalona jedynie na podstawie już wykonanych prac (w projekcie było do 5 dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który przysługuje wynagrodzenie, będzie do 5 dni roboczych).
- Uwzględniono uwagi PIP w zakresie wyeliminowania przydzielania zastępstw nauczycielom specjalistom i innym w ramach ich pracy poprzez wskazanie, że jeśli już zrealizują to zastępstwo, to swój czas pracy muszą odpracować w tym samym miesiącu.
- Uwzględniono uwagi PIP co do doprecyzowania zapisu upoważniającego organ prowadzący szkołę do określenia zasad rozliczania tygodniowego

obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, dla których plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego.

- Uwzględniono stanowisko ZNP w zakresie prawa do odprawy emerytalnej nauczycieli zatrudnionych poniżej ½ wymiaru czasu pracy.
- Uwzględniono poprawkę korporacji samorządowych by prawo do odprawy emerytalnej przysługiwało tylko w 1 szkole.
- Uwzględniono poprawkę związków zawodowych w zakresie możliwości przedłużenia powierzenia stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na kolejny okres bez konieczności przeprowadzenia konkursu poprzez dodanie: po uprzednim zasięgnięciu opinii związków zawodowych.
- Uwzględniono również poprawki różnych podmiotów w zakresie zmian źródeł monitoringu karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych oraz zmian w ustawie o systemie informacji oświatowej.
- Uwzględniono poprawkę Biura Legislacji co do likwidacji przepisów przejściowych przy art. 30 - ustalenie regulaminów wynagradzania.
- Powołując się na usunięcie przepisów przejściowych (okres 18 miesięcy na ustalenie nowych regulaminów wynagradzania) korporacje samorządowe zgłosiły poprawkę dotyczącą wejścia w życie przepisu w zakresie ustalania liczby godzin nadwymiarowych i strona rządowa przyjęła tę poprawkę ustalając termin wejścia w życie na dzień 1 września 2026 a nie 2025 roku. To kuriozalna poprawka, nauczyciele mają prawo czuć się oszukani. Wcześniej w projekcie znalazł się zaproponowany przez ZNP zapis dotyczący określenia w **ustawie Karta Nauczyciela** sposobu ustalania liczby godzin nadwymiarowych w tygodniach, w których przypadają dni usprawiedliwionej nieobecności w pracy nauczyciela, dni ustawowo wolne od pracy oraz w tygodniach, w których zajęcia rozpoczynają się lub kończą w środku tygodnia w taki sposób, **jak w rozporządzeniu ministra dla nauczycieli szkół resortowych**. Jest to konieczne, bowiem obecnie w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego stosuje się różne sposoby ustalania liczby godzin nadwymiarowych. **Sposób ustalania liczby godzin nadwymiarowych musi być jednolity dla wszystkich.** Warto

przypomnieć, że w art. 30 ustawy Karta Nauczyciela brak jest delegacji ustawowej dla organów prowadzących do uregulowania tego zagadnienia, w związku z czym j.s.t. **wprowadzały te regulacje w regulaminach wynagradzania z naruszeniem przepisów prawa**, a wojewodowie ich nie unieważniali w ramach nadzoru, część organów prowadzących nie wprowadzała w regulaminach zapisów ale stosuje w ustalaniu liczby godzin ponadwymiarowych niekorzystne rozwiązania. MEN twierdzi, że zalecało organom prowadzącym stosowanie takich przepisów jakie obowiązują w szkołach resortowych. Jeśli regulacja znajdzie się w ustawie, to z mocy prawa przepisy w regulaminach jako mniej korzystne przestaną obowiązywać, nie można więc powoływać się na likwidację przepisu przejściowego z art. 30 i wynikającą z tego konieczność ustalenia nowych regulaminów wynagradzania przed 1 września 2025r. co zdaniem j.s.t. jest niemożliwe. Nauczyciele mają prawo czuć się oszukani. Wejście w życie tego przepisu z dniem 1 września 2026 r. będzie swoistą abolicją, ale i aprobatą dla bezprawnych działań organów prowadzących, które od lat zaniżają wynagrodzenia nauczycieli w tym zakresie. Będą to mogły robić w ramach nagrody jeszcze przez rok. Strona samorządowa brała udział w pracach Zespołu ds. pragmatyki zawodowej nauczycieli i w pracach grup roboczych i nie artykułowała wątpliwości w tym zakresie, a teraz w pokrętny sposób powołując się na likwidację przepisów przejściowych chce przesunięcia terminu wejścia w życie przepisu o rok.

Oczywiście padło pytanie ze strony ZNP o likwidację godzin dostępności nauczycieli. Ministra Barbara Nowacka poinformowała, że 9 czerwca zostanie zgłoszona ta zmiana w ramach ustawy deregulacyjnej, jeśli zostanie przyjęta, to wejdzie w życie z dniem 1 września 2025 r.

Ustawa o zmianie ustawy Karta Nauczyciela i niektórych innych ustaw, biorąc pod uwagę procedurę legislacji (za tydzień lub dwa nowy projekt zostanie przekazany do Komitetu stałego Rady Ministrów, potem jeśli zostanie przyjęty stanie na rządzie, następnie skrócone konsultacje i dopiero sejm) nie ma szans zostać uchwalona przed 1 września 2025 r.

Jak wskazała strona rządowa wszelkie przepisy dotyczące ustalania liczby godzin ponadwymiarowych, uśredniania muszą wchodzić z początkiem roku szkolnego,

a więc jeśli ustawa nie zostanie uchwalona przed 1 września 2025 r., będą mogły wejść dopiero z dniem 1 września 2026 roku.

Trudno nie odnieść wrażenia, że przeciąganie prac nad zmianami w ustawie Karta Nauczyciela jest zamierzone i ma na celu danie dodatkowego czasu samorządom, które wskazują na niedoszacowanie potrzeb edukacyjnych i brak środków finansowych. Dzieje się to kosztem nauczycieli.

Rozczarowanie budzi przyjęcie przez stronę rządową części niekorzystnych dla nauczycieli poprawek korporacji samorządowych, które przy okazji krótkiej dyskusji na temat godzin nadliczbowych zgłosiły potrzebę dyskusji o dynamicznym pensum nauczycieli oraz o ewidencji czasu pracy nauczycieli.

Powołanie nowej grupy roboczej w celu opracowania regulacji systemowych uwzględniających tezy dotyczące relacji pragmatyki zawodu nauczyciela z kodeksem pracy.

Związek Nauczycielstwa Polskiego stanowczo protestuje przeciwko przedłużaniu prac nad zmianami w ustawie Karta Nauczyciela. Przyjęto tam kilka porządkujących, koniecznych, wynikających z przepisów prawa, korzystnych rozwiązań dla nauczycieli, ale nie wejdą one w życie w terminie wcześniej zadeklarowanym i ustalonym, a ponad rok później. Zmarnowano roczną pracę grup roboczych

Rażąca bezczynność organów Państwa wobec problemów w edukacji, w tym braków kadrowych, warunków pracy i wynagradzania nauczycieli, świadczeń kompensacyjnych, odbudowy prestiżu zawodu nauczyciela oraz brak działań w sprawie Inicjatywy Obywatelskiej „Godne płace, wysoki prestiż nauczycieli” (od pierwszego jej czytania w Sejmie X kadencji minęło już półtora roku, a podkomisja nie podjęła żadnych prac pomimo przedłożenia poprawek) skutkuje brakiem zaufania do Państwa. Nauczyciele mają prawo czuć się oszukani.

Deklaracje o niezwłocznym podjęciu prac nad Inicjatywą Obywatelską i wydłużeniu o 10 lat świadczeń kompensacyjnych złożył Premier Rządu Donald Tusk podczas obrad XLIII Zjazdu Delegatów ZNP, w pozostałych obszarach deklaracje składało Ministerstwo Edukacji i znalazły one odzwierciedlenie w projekcie ustawy o zmianie ustawy Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw.

Związek Nauczycielstwa Polskiego nie widzi celowości w powoływaniu grupy roboczej ds. wynagradzania za godziny nadliczbowe nauczycieli. W tym zakresie obowiązujące przepisy prawa pracy są jasne i stanowią, iż nauczyciele przekraczający 40-godzinną tygodniową normę czasu pracy w danym tygodniu nabywają prawo do dodatkowego wynagrodzenia. Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2025 r. (III PZP 3/24) potwierdza to jednoznacznie.

ZNP nie wydeleguje swoich przedstawicieli do grupy roboczej, której zadaniem ma być wypracowanie rozwiązań ustawowych, które zmniejszyłyby wysokość wynagrodzenia należnego nauczycielom za godziny nadliczbowe względem wysokości wskazanej przez Sąd Najwyższy. Jednocześnie oczekujemy, iż Minister Edukacji zajmie jednoznaczne stanowisko i uznając trafność uchwały Sądu Najwyższego (czego do dziś nie uczyniła) prześle do dyrektorów i orangów prowadzących informację, iż mają obowiązek rekompensować nauczycielom pracę w godzinach nadliczbowych zgodnie z zasadami określonymi w art. 151(1) Kodeksu pracy, stosowanego do nauczycieli na mocy art. 91c ust. 1 Karty Nauczyciela.

Urszula Woźniak

Wiceprezes ZG ZNP